

19.05.2021

Hyvinkään kaupunki
PL 86
05801 Hyvinkää

Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausunto Hyvinkään yhteiskoulun korttelia koskevasta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

HEL 2021-005065 T 10 03 01

Suunnittelualueella sijaitsevan Hyvinkään yhteiskoulun lukion toiminnot ovat siirtyneet uusiin tiloihin ja alue vapautuu muuhun, kuin opetustoimintaa palvelemaan toimintaan. Alue on Hyvinkään kaupungin omistuksessa ja tontista on myönnetty suunnitteluvaraus Hoivatilat Oyj:lle (Toeutuskumppanina Varte Oy).

Asemakaavamuutoksen yhtenä tavoitteena on tutkia keskusta-alueen tiivistämistä ja keskusta-asumisen kehittämistä. Tavoitteena on tutkia tontin käyttötarkoituksen muuttamista ja uusien asuntojen, palveluasuntojen, hoivakodin ja liiketilojen rakentamista. Samalla tarkastellaan rakennusoikeuden ja kerrosluvun nostamista. Autopaikoitusta tutkitaan sijoitettavaksi osin pysäköintilaitokseen, josta tutkitaan pysäköinnin järjestämistä myös tontin ulkopuoliseen käyttöön. Alueen keskeinen sijainti ja kulttuuriympäristö asettavat vaatimuksia suunnittelulle ja kaupunkikuvalle.

Tarpeellisista selvityksistä oasissa todetaan mm. koulun rakennushistoriaselvitys.

Suunnittelun lähtökohdat –asiakirjassa todetaan mm. seuraavaa: Suunnittelualue sijaitsee kaupungin ydinkeskustassa Uudenmaankadun varrella noin puolen kilometrin etäisyydellä rautatieasemasta. Alueen itäpuolella kulkee kevyen liikenteen silta Hangon radan pohjoispuolelle. Ympäröivän lähialueen kaupunkikuvalle antavat leimansa julkiset ja asuin- ja liikerakennukset. Hyvinkään vanha kirkko puistoineen sijaitsee suunnittelualueen pohjoispuolella. Uudenmaankadun varrella liikerakennukset sijaitsevat kadun varren matalammissa rakennusosissa taustallaan usein korkeampi kerrostalo. Uudenmaankadun toisella

19.05.2021

puolella on Laurea-ammattikorkeakoulun oppilaitoksen toimipiste ja taidekoulu.

Hyvinkään yhteiskoulun lukio toimi tiloissa vuoden 2021 alkupuolelle asti, jolloin se siirtyi Hangon radan toisella puolella sijaitsevaan uuteen Kipinä-taloon ja muodosti yhdessä Sveitsin lukion kanssa uuden Hyvinkään lukion. Hyvinkäänkadun toisella puolella sijaitsee Suomen Rautatiemuseon (RKY-alue) alue, joka erottaa suunnittelualueen rautatiestä. Rautatien toisella puolella rakentuu uusi Hangonsillan asuinalue.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Suunnittelualueella sijaitsee Hyvinkään yhteiskoulu. Koulurakennus on arkkitehti Antero Pernajan suunnittelema ja se rakennettiin vaiheittain vuosina 1956-1958. Viimeisessä vaiheessa rakennettiin Hyvinkäänkadun puoleiset tilat erikoisluokille. Koulun julkisivuissa vaihtelee roiskerappaus ja sileä ikkuna-vyöhykkeen rappaus. Sirorakenteinen sisäänkäyntikatos antaa leimansa rakennuksen arkkitehtuurille ja Uudenmaankadun puoleiselle ilmeelle. Yhteiskoulun Uudenmaankadun puoleiselle osalle on rakennettu lisäosa vuonna 1984. Kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmassa (2013) kohde on arvoitettu ja sen todetaan edustavan 1950-luvun tasapainoista kouluarkkitehtuuria Uudenmaankadun katukuvassa. Kulttuuriympäristön hoitosuunnitelman hoitoehdotus on, että koulurakennuksia ja niiden ympäristöä tulee vaalia alkuperäisen arkkitehtuurin hengessä.

Alueen pohjoispuolella, Vanhankirkonkujan toisella puolella sijaitsee Hyvinkään Vanha kirkko, joka on paikallishistoriallisesti tärkeimpiä rakennuksia Hyvinkään keskustassa. Alun perin rukoushuoneena toiminnut rakennus on valmistunut vuonna 1896 ja sen on suunnitellut arkkitehti Yrjö Sadenius. Rukoushuonetta laajennettiin vuosina 1916 ja 1923, ja se on vihitty kirkoksi vuonna 1978. Kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmassa (2013) todetaan, että tyyliltään tornillinen kirkkorakennus liittyy perinteiseen suomalaiseen puukirkkoarkkitehtuuriin, ja sekä kirkkoa että kirkkopuistoa on hoidettava siten, että rakennusten kulttuurihistoriallinen arvo säilyy ja viherympäristö pysyy tasapainoisena kokonaisuutena. Kirkko on merkitty asemakaavassa sr-merkinnällä (säilytettävä rakennus) ja myös kirkon ympäristön ominaispiirteet tulee säilyttää.

Hyvinkäänkadun toisella puolella on museokäyttöön varattu rautatiealue, Suomen Rautatiemuseo, joka on valtakunnallinen erikoismuseo. Museo sijaitsee kulttuurihistoriallisesti ainutlaatuisella Hanko-Hyvinkäärautatien asema- ja varikkoalueella, joka on rakennettu 1870-luvun alussa. Alue on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuu-

19.05.2021

riympäristö (RKY 2009). Kulttuuriympäristön hoitosuunnitelman (2013) hoitoehdotus on, että museorakennusten hoidon tulee tähdätä kulttuurihistoriallisten arvojen säilyttämiseen.

Suunnittelualuetta vastapäätä Uudenmaankadun toisella puolella oleva Laurean ammattikorkeakoulu on Kulttuuriympäristön hoitosuunnitelman (2013) mukaan Uudenmaankadun koulumiljöötä täydentävä 1960-luvun opetusrakennus, jonka on suunnitellut kaupunginarkkitehti Eila Karaila vuonna 1965. Rakennusta on myöhemmin laajennettu. Kulttuuriympäristön hoitosuunnitelman hoitoehdotus on, että koulurakennuksia ja niiden ympäristöä tulee vaalia alkuperäisen arkkitehtuurin hengessä.

Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo arvioi kaavamuutosta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta. Kulttuuriympäristön vaalimisen tavoitteet tulee ottaa kaavatyössä huomioon, siten että yhteiskoulun rakennus voisi edelleenkin säilyä tontin täydennysrakentamisesta huolimatta. Tontin tuleva tehokkuus tulee olla sellainen, että uudisrakentaminen sopeutuu olemassa olevaan kaupunkikuvaan ja ettei se heikennä ympäristön valtakunnallisesti arvokkaiden rakennetun kulttuuriympäristökohteiden asemaa ympäristössä. Maankäyttö- ja rakennuslaissa (54 §) asemakaavan sisältövaatimuksista määrätään mm., että rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Yhteiskoulu on arvotettu kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaaksi rakennukseksi, jonka säilyminen tulee asemakaavan muutoksessa turvata.

Lisätiedot

Sari Saresto, projektipäällikkö, puhelin: +358 9 503756846
sari.saresto(a)hel.fi

Kulttuuriympäristötiimi, kulttuuriympäristöpäällikkö

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

4 (4)

19.05.2021

Johanna Björkman
ts. kulttuuriympäristöpäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Postiosoite
PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
fi0680001200062637
Alv.nro
fi02012566